

Bijlage 6 – Reactiematrix Peize

Definitie participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Goed: Meedenken vs. Meedoen	Deze tweeduiding staat nog steeds in de definitie.	-
Goed: Duidelijk begrip	Er zijn op basis van andere input enkele toevoegingen gedaan. De hoofdlijn is wel hetzelfde gebleven.	-
Goed: Prachtig geformuleerd	Er zijn op basis van andere input enkele toevoegingen gedaan. De hoofdlijn is wel hetzelfde gebleven.	-
Term “leefomgeving” is nog te vaag	Er is een extra paragraaf toegevoegd over wannéér er geparticipeerd gaat worden. Hierbij is ook aangegeven wat bedoeld wordt met leefomgeving. Dit wordt hier aangegeven om te voorkomen dat de definitie te lang wordt.	Paragraaf 2.4 “Wanneer participatie?”
Moet ook gaan over het besluitvormingsproces.	‘Besluitvorming’ is gewijzigd in ‘besluitvormingsproces’.	“Meedoen is ze ook onderdeel laten zijn van het besluitvormingsproces en/of de uitvoering.”
Jip en Janneke taal	Om misverstanden te voorkomen over wat participatie inhoudt, is gekozen voor een uitgebreide definitie. In de communicatie kan simpelweg gesproken worden over ‘meedenken en meedoen’.	-
Bij het punt meedenken mist een actie/uitkomst.	De actie ‘meewegen’ is aan de definitie toegevoegd.	“Meedenken is het ophalen en meewegen van hun meningen over onderwerpen die van invloed zijn op hen.”
In plaats van meedenken ... raadplegen veranderen in betrekken.	Raadplegen is, mede door andere suggesties, uit de definitie gehaald. Participatie in elke vorm gaat uiteindelijk over het betrekken van inwoners en andere belanghebbenden.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee. Meedenken is het ophalen en meewegen van hun

		meningen over onderwerpen die van invloed zijn op hen.”
Bredere definitie van “inwoner”. Kan ook een bedrijf zijn of medewerker van school. Wonen niet in Peize, maar worden wel geraakt door de besluiten.	Aan de definitie is nu ook ‘belanghebbenden’ toegevoegd.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee.”
“Raadplegen” wijzigen in: “Actief betrekken bij...”	Raadplegen is, mede door andere suggesties, uit de definitie gehaald. Participatie in elke vorm gaat uiteindelijk over het betrekken van inwoners en andere belanghebbenden.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee. Meedenken is het ophalen en meewegen van hun meningen over onderwerpen die van invloed zijn op hen.”
In de definitie aandacht geven aan de tijdigheid	Dit is toegevoegd aan de definitie.	“Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee.”
Initiatief van burger steviger in de nota	Dit beleid gaat over de manier waarop de gemeente Noordenveld uitvoering wil geven aan participatie. De manier waarop we om willen gaan met initiatieven vanuit de samenleving zullen we apart vast gaan leggen.	-
Vooraf houding en gedrag (Dit is theoretisch gemorrel)	Een goede houding en gedrag is essentieel bij participatie, maar dat gaat over de uitvoering niet over de definitie. In het beleid is een aparte sectie opgenomen over het belang van de juiste houding en gedrag.	Paragraaf ‘Houding & gedrag’ in het hoofdstuk ‘Participatieplan opstellen & uitvoeren’.

Spelregels participatie

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Representatief definiëren	Representatief is afhankelijk van de groep belanghebbenden. In de spelregels is nu	“De gemeente zet zich actief in om een diverse groep inwoners te betrekken. Dat wil zeggen mensen met verschillende

	wel explicieter opgenomen dat het o.a. gaat over een verschil in belangen.	achtergronden, maar ook verschillende belangen.”
Wie bepaalt voor welke projecten participatie van toepassing is/zijn?	Dat zal de gemeente zijn. In hoeverre en in welke mate participatie mogelijk is, is afhankelijk van verschillende factoren. Om meer duidelijkheid te geven over wanneer participatie te verwachten valt, is hier een nieuwe paragraaf over opgenomen in het beleid.	Paragraaf 2.4 ‘Wanneer participatie?’
Hoe worden niet betrokkenen geïnformeerd? -> Communicatie...	De communicatie zal ook per situatie verschillen. Dit kan niet op één vaste manier gedaan worden. In het beleid is nu wel expliciet opgenomen dat er gecommuniceerd moet worden met de mensen die niét deelnemen aan het traject.	“Deel de resultaten en het eindverslag niet alleen met de deelnemers, maar ook breder. Er zijn mensen die om diverse redenen niet gekozen hebben om deel te nemen aan het traject, maar toch geïnteresseerd zijn in de uitkomst.”
Wat als iemand (ambtenaar of bewoner) zich niet aan de spelregels houdt.	De spelregels zijn straks beleid. Dat betekent dat deze straks in principe gewoon nageleefd moeten worden. De gemeenteraad gebruikt de spelregels o.a. om de participatietrajecten te beoordelen. In het beleid is nu een extra uitleg opgenomen over de status van de spelregels en de rol van de gemeenteraad in de handhaving ervan. Wanneer inwoners zich niet aan de spelregels houden, zullen zij hierop aangesproken worden door de gemeente.	“De spelregels hebben geen formele status. Uiteindelijk gaat participatie om samenwerken waarbij wederzijds vertrouwen van belang is. De gemeente mag ervan uit gaan dat inwoners belanghebbenden op een constructieve wijze bij willen dragen. Andersom mag ervan uit gegaan worden dat de gemeente integer handelt. Desondanks kan er door inwoners altijd teruggevallen worden op de gemeenteraad. Het is de taak van de gemeenteraad om de lokale overheid te controleren. Zij zullen in hun beoordeling van besluiten dus ook rekeninghouden met het naleven van de spelregels.”
Wat duidelijk is wie de doelgroep is	Als het beleid straks van kracht is, zullen er van tevoren participatieplannen geschreven moeten worden. In die plannen wordt duidelijk aangegeven wie de doelgroepen zijn.	-

(10) Nadere invulling: Raad bewaakt uitvoering beleid door evaluatie --> Wanneer is het goed?	Deze nadere invulling is terug te vinden in stap 10 van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'. Hierin is opgenomen dat het beleid tweejaarlijks geëvalueerd moet worden.	-
Suggestie: Elkaar aanspreken op het uitvoeren van de spelregels	Dit is toegevoegd aan de spelregels.	"Alle betrokken partijen, van deelnemers tot ambtenaren tot raadsleden, stellen zich open op, luisteren naar elkaar en kunnen flexibel omgaan met omstandigheden. Ze zijn hierop aanspreekbaar."
Goed: Compleet	De spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Goed: Dat ze er überhaupt zijn!	De spelregels zijn op basis van de input enigszins gewijzigd, maar nog steeds een essentieel onderdeel van het beleid.	-
Goed: Duidelijkheid	De spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Goed: Goed verhaal/compleet	De spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Niets mis mee	De spelregels zijn iets uitgebreid op basis van de input van anderen. Wat er in stond staat er wel nog steeds in.	-
Woord deelnemers vervangen door intern/externe partijen	In principe zijn alle deelnemers externe partijen. We geven de voorkeur aan de term deelnemers, omdat 'partijen' formeel en afstandelijker klinkt. Uiteindelijk gaat het om de samenwerking.	-
Alles gaat om houding & gedrag	In het beleid is een aparte paragraaf dat gaat over Houding en Gedrag (zie hoofdstuk 5 'Participatieplan opstellen & uitvoeren').	-

Contact met de gemeente

Gewenste communicatievormen/-middelen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Afhankelijk van de doelgroep	Per project zal een participatieplan opgesteld worden, juist omdat elke situatie en daarmee de doelgroepen anders zijn. Hier wil je op in kunnen spelen.	-
Digitaal (mail)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Fysiek	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als informatiebijeenkomsten
Social media (app / facebook)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Papier (huis aan huis)	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
RTV Zulthe	RTV Zulthe is een publieke omroep. Zij mogen zelf bepalen wat zij wel of niet delen. Het is wel mogelijk om vaker een persbericht te delen over projecten. Hierin kan dan ook een uitnodiging opgenomen worden voor het participatietraject. Het is wel zo dat, ook dan, RTV Zulthe zelf kan bepalen of zij dit willen plaatsen of niet.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als persbericht
Tent bijeenkomsten	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Flyer	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'

Informatievoorziening

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Welke vorm van participatie is er mogelijk? Transparant zijn over het effect.	Dit verschilt per project, daarom moet er straks van tevoren een participatieplan geschreven worden. In spelregel 5 is	-

	opgenomen dat er duidelijk gecommuniceerd moet worden over o.a. de kaders en de beïnvloedingsruimte van deelnemers.	
Terugkoppeling geven	Terugkoppeling is essentieel voor een geslaagd participatietraject. In de spelregels is opgenomen dat de gemeente tussentijds terugkoppeling moet geven. Daarnaast moet de gemeente duidelijk communiceren over de uitkomsten. Hierbij moet uitgelegd worden waarom dingen wel of niet meegenomen zijn.	-
Tijdig informeren aan de voorkant	Dit is opgenomen in de spelregels. Belanghebbenden moeten zo vroeg mogelijk in het proces betrokken worden (nummer 3). Daarnaast moet de gemeente de zorg dragen dat alle benodigde informatie gedeeld en begrepen wordt (nummer 6).	-
Als je fouten maakt dat toegeven voor zowel de burger als gemeente	In de paragraaf over 'Houding & Gedrag' in het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' wordt aandacht geschonken aan de "genereuze grondhouding". Kwetsbaarheid is een van de kenmerken van deze houding. Met andere woorden: wees eerlijk.	-
Heldere procedure	Om onduidelijkheid te voorkomen is het van belang dat er van tevoren een participatieplan geschreven wordt. Hier moet vervolgens ook duidelijk over gecommuniceerd worden. In spelregel 5 is opgenomen dat er van tevoren expliciet aandacht besteed moet worden aan o.a. het verloop en de planning van het traject, evenals het besluitvormingsproces.	-

Goed stappenplan	Voor het opstellen van een participatieplan is een stappenplan opgenomen in het beleid (zie het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'). Over de inhoud van dit plan moet vervolgens ook duidelijk gecommuniceerd worden. In spelregel 5 is opgenomen dat er van tevoren expliciet aandacht besteed moet worden aan o.a. het verloop en de planning van het traject, evenals het besluitvormingsproces.	-
Transparant	Transparantie is opgenomen als een van de aandachtspunten bij de sectie 'Kenmerken succesvolle participatie'. In de spelregels staan ook diverse afspraken over de open houding en het delen van informatie (nummers 1, 3, 5, 6, 7 en 9).	-

Verbeteren betrokkenheid

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Directe en tijdige benadering van mogelijke betrokkenen (manier waarop varieert per casus)	In spelregel 3 is opgenomen dat belanghebbenden zo vroeg mogelijk in het proces betrokken moeten worden. De manier waarop zal inderdaad per project verschillen. Daarom moet er iedere keer opnieuw een participatieplan geschreven worden, zodat dit aansluit op de verschillende aspecten van het project.	-
Integer gedrag van ambtenaren	Integer gedrag mag hoe dan ook verwacht worden van een ambtenaar. Om extra nadruk te leggen op de rol die gedrag speelt in participatie, is een paragraaf 'Houding & Gedrag' opgenomen in het beleid.	-
Reageren op brieven/communicatie van bewoners. Serieus nemen van bewoners. Onderbouwd, niet slechts een mening.	In het beleid wordt expliciet aandacht besteed aan het belang van een goede houding en goed gedrag. In zowel de	-

	spelregels als het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' is vastgelegd dat de input van deelnemers zorgvuldig overwogen moet worden, en dat het gemotiveerd moet worden wanneer iets niet meegenomen wordt.	
Training, instructie en toetsing van gedrag ambtenaren	Houding en gedrag is zeer bepalend voor goede participatie. Hier zal tijdens de implementatie van het beleid dan ook aandacht aan besteed worden. In het beleid is opgenomen dat zowel de trajecten als het beleid geëvalueerd worden. Hierin zijn ook vragen opgenomen over de houding van de gemeente.	-
Transparantie ambtenaren	Transparantie is opgenomen als een van de aandachtspunten bij de sectie 'Kenmerken succesvolle participatie'. In de spelregels staan ook diverse afspraken over de open houding en het delen van informatie (nummers 1, 3, 5, 6, 7 en 9).	-
Kennis + Empathie	Het delen van kennis was al een essentieel onderdeel van het beleid. Zo staat er in de spelregels dat er aan het begin van een traject expliciet aandacht besteed moet worden aan uitleg over het participatieproces (nummer 5). Daarnaast moet ervoor gezorgd worden dat de deelnemers de benodigde informatie hebben en begrijpen (nummer 6). Empathie was nog niet opgenomen in het beleid. Dat is nu toegevoegd aan de paragraaf 'Houding & Gedrag'.	"Naast flexibiliteit vraagt goede participatie ook om empathie. Het is aannemelijk dat niet iedereen het eens zal zijn met het voorgenomen project. Toon begrip en bied een luisterend oor aan deze mensen."
Duidelijke verhaallijn	Om onduidelijkheid te voorkomen is het van belang dat er van tevoren een participatieplan geschreven wordt. Hier moet vervolgens ook duidelijk over	-

	gecommuniceerd worden. In spelregel 5 is opgenomen dat er van tevoren expliciet aandacht besteed moet worden aan o.a. het verloop en de planning van het traject, evenals het besluitvormingsproces.	
Houding en gedrag + Mindset	In het beleid is een aparte paragraaf dat gaat over Houding en Gedrag (zie hoofdstuk 5 'Participatieplan opstellen & uitvoeren').	-
Rolverdeling raad/college	De rolverdeling tussen de raad en het college is situatie-afhankelijk. Sommige verantwoordelijkheden liggen bij het college, anderen bij de raad. In het hoofdstuk 'Rolverdeling' zijn drie verschillende situaties gedefinieerd waarbij de verschillende rolverdelingen benoemd worden.	-
Alle inwoners/bewoners/betrokkenen informeren (niet alleen de participanten)	Dit is toegevoegd aan het beleid (zie stap 9 'Afronding' in het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren').	"Deel de resultaten en het eindverslag niet alleen met de deelnemers, maar ook breder. Er zijn mensen die om diverse redenen niet gekozen hebben om deel te nemen aan het traject, maar toch geïnteresseerd zijn in de uitkomst."
Gemeente zichtbaar vaste gezichten/aanspreekpunt	Het is begrijpelijk dat hier behoefte aan is. Daarom is hier nu ook extra aandacht aan besteed in het beleid.	"Zorg dat het duidelijk is waar deelnemers en belanghebbenden terecht kunnen voor vragen. Het is fijn als ze bijvoorbeeld weten waar ze naartoe kunnen bellen als ze extra toelichting nodig hebben."
Zeggen wat je doet, doen wat je zegt (vertrouwen)	Dit is essentieel om het vertrouwen tussen inwoner en gemeente te versterken. Dit is nu expliciet opgenomen in de paragraaf over houding en gedrag.	"Tot slot: zeg wat je doet, en doe wat je zegt. Dit versterkt het vertrouwen dat zo belangrijk is voor goede participatie."

Organiseren van participatie

Belangrijke doelgroepen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Het ligt eraan welk onderwerp.	Het is van belang dat er per project gekeken gaat worden wat de diverse belangen zijn en welke doelgroepen daar aan hangen. Op basis hiervan kan een passend participatietraject opgericht worden.	-
Dorpsbelangen	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Per onderwerp verschillende projecten.	Het is van belang dat er per project gekeken gaat worden wat de diverse belangen zijn en welke doelgroepen daar aan hangen. Op basis hiervan kan een passend participatietraject opgericht worden.	
Verschillende leeftijden.	Als spelregel is opgenomen dat de gemeente streeft naar een zo divers mogelijke groep inwoners. Hier valt leeftijd ook onder.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Voor welke doelgroep is het.	Het is van belang dat er per project gekeken gaat worden wat de diverse belangen zijn en welke doelgroepen daar aan hangen. Op basis hiervan kan een passend participatietraject opgericht worden.	-
Direct belanghebbenden + nabije omgeving	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
De jongeren + forensen + middengroep	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Bewoners met wateroverlast	Dit is een zeer belangrijke doelgroep. Uiteindelijk is het de bedoeling dat dit probleem opgelost wordt en dat dit geen specifieke doelgroep meer is. Daarom wordt	-

	deze nu niet op de lijst van doelgroepen gezet. Deze doelgroep moet uiteraard wel in kaart gebracht worden bij stap 5.	
Via Welzijn in Noordenveld → Verbindende schakels binnen het dorp Vertrouwen	Netwerkpartners, zoals Welzijn in Noordenveld, kunnen een ondersteunende rol spelen in het verbreden van het bereik van de gemeente. Dit hebben we op twee manieren meegenomen in het beleid. Netwerkpartners kunnen zowel meedenken in de doelgroepen als het uitnodigen ervan.	Stap 5 – Wie zijn de deelnemers? “Belangenverenigingen kunnen een goede rol spelen in het in kaart brengen van de belanghebbenden. Nodig ze dus ook vooral uit om hierin mee te denken.” Stap 8 – Uitvoeren: “Maak bij het uitnodigen ook gebruik van het netwerk van de gemeente. Vraag bijvoorbeeld aan belangenverenigingen of maatschappelijke organisaties om de uitnodiging in hun netwerk te verspreiden. Op deze manier bereik je mogelijk mensen die de gemeente niet (meer) bereikt.”
Geen checklist	In het beleid is expliciet opgenomen dat de lijst niet toereikend is. Het kan echter wel ondersteuning bieden bij het nadenken over de verschillende doelgroepen.	“In de bijlage is een uitgebreidere lijst te vinden met belangrijke doelgroepen in Noordenveld. Let wel: deze lijst is ter inspiratie en niet volledig.”

Werkvormen

Opmerking	Reactie	Aanpassing
De toon “at the top” is belangrijk om een en ander voor elkaar te krijgen qua invoering	Een participatieve houding wordt van iedereen gevraagd, inclusief gemeentebestuur (zie spelregel 1).	-
Aandacht voor op scholen	-	Opgenomen in de lijst ‘Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen’
De wijk in	-	Opgenomen in de lijst ‘Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen’
Aanspreekpunten persoonlijk	Het is begrijpelijk dat hier behoefte aan is. Daarom is hier nu ook extra aandacht aan besteed in het beleid.	“Zorg dat het duidelijk is waar deelnemers en belanghebbenden terecht kunnen voor vragen. Het is fijn als ze bijvoorbeeld weten waar ze naartoe kunnen bellen als ze extra toelichting nodig hebben.”

Sociale media	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Een kraam of een tent	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Laagdrempelig	In het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren' zijn verschillende keren de kopjes 'Representativiteit & Toegankelijkheid' terug te vinden. In deze kopjes wordt onder andere toegelicht hoe de gemeente ervoor kan zorgen dat trajecten zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd kunnen worden.	-
Vragen stellen over wat er speelt	Vragen stellen is een belangrijk onderdeel van de houding van de gemeente. Dit is nu ook expliciet zo benoemd in de paragraaf 'Houding & Gedrag'.	"Voorop staat het belang van luisteren: naar elkaar, maar vooral naar de inhoud en argumenten. Het is daarom belangrijk om bij elkaar uit te vragen en door te vragen."
Meedenken over een probleem	Meedenken over problemen is de definitie van participatie: "Participeren gaat over de tijdige betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden bij hun leefomgeving: ze denken mee en doen mee."	-
(Digitale) nieuwsbrief	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Enquête op onderwerp bijvoorbeeld: wateroverlast	-	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen'
Burgerbegroting, staat de raad daarvoor open?	De burgerbegroting is wel opgenomen als mogelijke werkvorm. Dat is geen garantie dat dit ook gaat gebeuren, dat is namelijk situatie afhankelijk. Of het ook in Noordenveld wenselijk is, zal onderzocht moeten worden. Daarom is het nu als suggesties opgenomen in de lijst 'nader te overwegen suggesties'.	Opgenomen in de lijst 'Nader te overwegen suggesties'

Planning op dorpsniveau	Het idee van een participatie-planning is opgenomen op de lijst 'Nader te overwegen suggesties uit het participatietraject'. We vinden het een goed idee om de participatiemogelijkheden meer integraal te delen, maar op dit moment is het voor ons nog niet mogelijk om dat op die manier te doen. Wat wel mogelijk is en of we toe willen werken naar bijvoorbeeld een agenda wordt nader onderzocht.	Opgenomen in de lijst 'Nader te overwegen suggesties'
Hoe jongeren bereiken?	Als jongeren een doelgroep zijn, wordt dit in kaart gebracht bij stap 5 'Wie zijn de deelnemers?'. Jongeren vragen om andere werkvormen en andere manieren van contact leggen (net als elke doelgroep zijn voorkeuren heeft). In de kopjes 'Representativiteit & Toegankelijkheid' worden al enkele suggesties gedaan.	Opgenomen in de lijst 'Doelgroepen, communicatievormen en werkvormen' als doelgroep

Waarom zouden mensen niet participeren?

Opmerking	Reactie	Aanpassing
Individualisering van de maatschappij	Participeren gaat uiteindelijk om het uit kunnen oefenen van invloed op de eigen leefomgeving. Dit kan ook in een individualistische maatschappij, maar het maakt het inderdaad wel moeilijker. Het met elkaar in gesprek gaan over verschillende belangen kan mensen ook juist weer dichterbij elkaar brengen.	-
Vrees voor overheid	Door goed te participeren hopen we weer wat vertrouwen terug te kunnen winnen.	-
Laag opgeleid	Het is belangrijk dat iedereen deel kan nemen aan de participatietrajecten. Daarom staat in de spelregels het volgende: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie	-

	<p>hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken.”</p> <p>Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden. Dan gaat het ook om mensen die het bijvoorbeeld moeilijker vinden om teksten tot zich te nemen.</p>	
Omdat het al beslist is	<p>Door goed te participeren hopen we het vertrouwen terug te winnen dat dit zeker niet het geval is. In participatieplannen wordt straks vastgelegd waar wel en niet over geparticipeerd kan worden. Daarnaast staat er in het beleid nu een paragraaf over wanneer er geparticipeerd moet worden. In deze paragraaf wordt expliciet benoemd dat er zo vroeg mogelijk geparticipeerd moet worden.</p>	<p>“Over participatie moet al nagedacht worden wanneer het besluit genomen is dat er iets aan een “probleem” gedaan moet worden. Bijvoorbeeld: we willen iets doen aan het woningtekort. Zo voorkom je dat er al gekozen is voor een specifieke oplossingsrichting. In elke daarop volgende fase van het project wordt dan weer opnieuw een traject opgestart: beeldvorming, beleidsvorming, besluitvorming, uitvoering, evaluatie.”</p>
Omdat het al aan de gang is	<p>In spelregel 3 is opgenomen dat belanghebbenden zo vroeg mogelijk in het proces betrokken moeten worden. In het beleid is nu ook extra uitleg gegeven over wat dat precies betekent (paragraaf 2.4 ‘Wanneer participatie?’).</p>	<p>“Over participatie moet al nagedacht worden wanneer het besluit genomen is dat er iets aan een “probleem” gedaan moet worden. Bijvoorbeeld: we willen iets doen aan het woningtekort. Zo voorkom je dat er al gekozen is voor een specifieke oplossingsrichting. In elke daarop volgende fase van het project wordt dan weer opnieuw een traject opgestart: beeldvorming, beleidsvorming, besluitvorming, uitvoering, evaluatie.”</p>
Onduidelijk wat er verwacht wordt	<p>Het is belangrijk om van tevoren goed te communiceren wat er verwacht mag worden van een traject. Dit gaat o.a. over de kaders en beïnvloedingsruimte. Dit is ook zo opgenomen in spelregel 5.</p>	-

Teleurstelling uit het verleden	Door goed te participeren hopen we het vertrouwen weer iets terug te kunnen winnen. Door van tevoren heldere participatieplannen op te stellen kunnen aan de voorkant ook beter de verwachtingen gemanaged worden, en hopelijk teleurstellingen voorkomen worden.	-
Geen interesse	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand misschien wél zou willen participeren. Wanneer iemand er echt geen interesse in heeft, hoeven ze uiteraard niet te participeren.	-
Geen aansluiting	Bij het uitnodigen wordt geprobeerd in te spelen op de reden waarom iemand er belang bij zou hebben om te participeren. Door in te zetten op verschillende werkvormen en verschillende communicatiekanalen proberen we een zo divers en breed mogelijke groep te bereiken.	-
Verwachting teleurgesteld/niet serieus te worden genomen	Door goed te participeren hopen we het vertrouwen weer iets terug te kunnen winnen. Door van tevoren heldere participatieplannen op te stellen kunnen aan de voorkant ook beter de verwachtingen gemanaged worden, en hopelijk teleurstellingen voorkomen worden.	-
Duurt te lang – Trage besluitvorming	Voor een groot deel is dit helaas niet vast te leggen in het participatiebeleid. Het tempo van projecten is van vele factoren afhankelijk. Dit is voor delen ook door de manier waarop ons democratisch stelsel is ingericht.	-

	<p>Als een project lang duurt moet dat geen reden zijn om niet aan participatie te doen. Daarom is wel in het beleid opgenomen dat er regelmatige terugkoppeling moet zijn over de gang van zaken, ook wanneer er geen ontwikkelingen zijn.</p> <p>Om ervoor te zorgen dat besluiten in de praktijk ook uitvoerbaar zijn moeten er in het participatieplan kaders worden gesteld.</p>	
Voor sommige mensen te ingewikkeld	<p>Het is belangrijk dat iedereen deel kan nemen aan de participatietrajecten. Daarom staat in de spelregels het volgende: "De gemeente zorgt ervoor dat de deelnemers alle benodigde informatie hebben én begrijpen. Op deze manier kunnen de deelnemers een goed advies geven of keuze maken."</p> <p>Daarnaast worden er in het gehele beleid veel suggesties gedaan hoe trajecten toegankelijker gemaakt kunnen worden. Dan gaat het ook om mensen die het bijvoorbeeld moeilijker vinden om teksten tot zich te nemen.</p>	-
Simpele tekst/toelichting nodig.	<p>Hier wordt aandacht voor gevraagd in stap 7 'Welke informatie hebben deelnemers nodig?' van het hoofdstuk 'Participatieplan opstellen & uitvoeren'.</p>	<p>"Zorg dat de informatie begrijpelijk is voor alle deelnemers. Er is veel behoefte aan gebruik van beelden en visualisaties. Dit maakt informatie makkelijker te begrijpen ongeacht je taalniveau. Presenteer het besluitvormingsproces bijvoorbeeld in de vorm van een tijdlijn en plaats een pijl op de plek waar het project nu staat. Gebruik zo veel mogelijk "Jip- en Janneke-taal" en houd het kort en bondig."</p>